



ΛΟΓΟΣ ΕΠΙΜΝΗΜΟΣΥΝΟΣ
ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΝΑΚΟΜΙΑΣ ΤΩΝ ΛΕΙΨΑΝΩΝ
ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΚΑΡΑΘΕΟΔΩΡΗ
ΤΟΥ ΙΑΤΡΟΥ

Ἐκφώνηθεις τῇ 18 Μαρτίου 1890
ἐν τῷ ἐν Νεοχωρίῳ ἱερῷ ναῷ τῆς Παναγίας
ΥΠΟ ΤΟΥ ΑΡΧΙΜ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΔΟΥ
ΑΡΧΙΓΡΑΜΜΑΤΕΩΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ

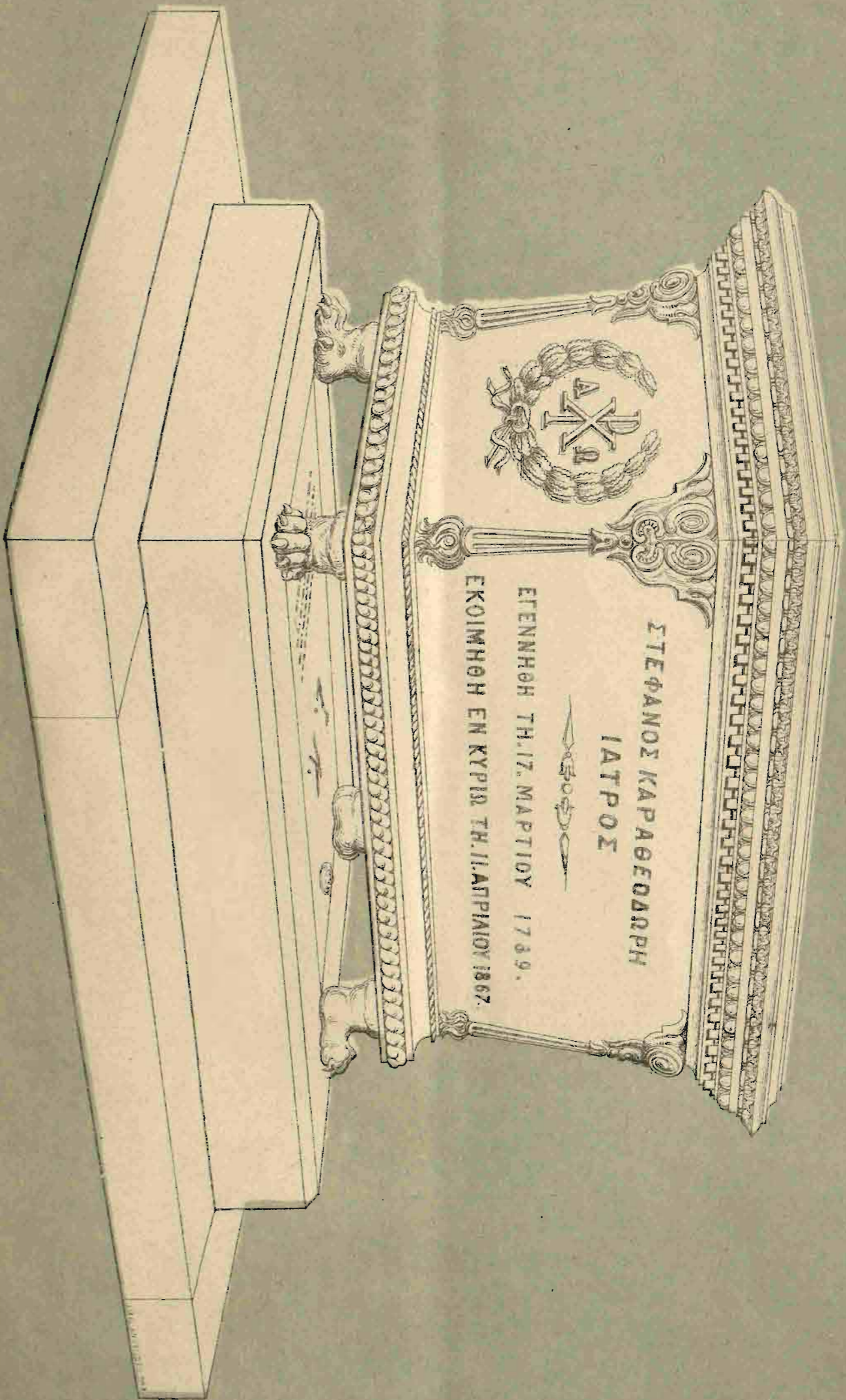
Μετατυπωθεὶς ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθμὸν 13 τεύχους τοῦ Ι' ἔτους
τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ
1890

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

 **SISMANOGGIO**
MILANO

ΑΠΟΨΙΣ ΤΟΥ ΤΑΦΟΥ



SISMANOGLIO



SISMANGOLIO
MISANO

ΑΠΟΨΙΣ ΤΗΣ ΕΝ ΤΩ ΜΝΗΜΕΙΩ
ΚΑΤΑΤΕΘΕΙΣΗΣ ΟΡΕΙΧΑΛΚΙΝΗΣ

ΚΑΛΠΗΣ μ μ μ
(ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΑΛΠΗΣ 0,60-0,50-0,40)



ΠΛΕΥΡΑ Δ.Β.



ΠΛΕΥΡΑ Β.Γ.



SISMANOGLIO

Long Agnaldi France

ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ

—οοοο—
Α'.

(Ἐπὶ τῆς ὑπὸ τὸν μονόλιθον μαρμαρίνης πλακός).

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΚΑΡΑΘΕΟΔΩΡΗ

ΙΑΤΡΟΣ

Ἐγεννήθη ἐν Ἀδριανουπόλει τῇ 17^ῃ μαρτίου 1789

Ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ τῇ 11^ῃ ἀπριλίου 1867.

—
Δούλος ἐὼν Χριστοῦ οὐδὲν μέγα ἤνυσα ἔργον·

Ἄλλ' ὅπερ ὄφειλον τοῦτ' ἀπέδην τελέσας.

—
ΗΛ. ΤΑΝΤΑΛΙΑΔΗΣ

Β'.

(Ἐπιγραμματα χαραχθὲν ἐπὶ τοῦ μονολίθου).

Δεισοφαῶν ἄστρον ἐπὶ γῆς θέσαν εἰκόνα ζωήν,

Παιήων Στέφανος Λουκίη τ' ἄλοχος.

Οἱ γ' ἄλοκ' εὐσεδείης, σοφείης, ἀρετῆς τε βαθεῖαν

Καρπώσαντες ἔδαν δώματ' ἐς εὐθανάτων.

Κῦδος ὕβρις τ' ὄλθου μὴ σοι νόον ἐξαπατώντων·

Ἐσθλοσύνην ἡγοῦ κρηπέδ' ἐθνωφελείης.

Τῷ καὶ τῶνδε τοι ἀθλοφόρων ἀρετῆς πολυμόχθου

Μνήμης εὐφήμου σήματι λείβε χοήν.

—
Α. Σ. Κ.

Γ'.

(*Ἐπὶ τῆς δεξιᾶς πλευρᾶς τοῦ μονολίθου*).

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΚΑΡΑΘΕΟΔΩΡΗ

ΙΑΤΡΟΣ

Ἐγεννήθη τῇ 17^ῃ μαρτίου 1789

Ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ τῇ 11^ῃ ἀπριλίου 1867.

Δ'.

(*Ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς πλευρᾶς τοῦ μονολίθου*).

ΛΟΥΚΙΑ ΚΑΡΑΘΕΟΔΩΡΗ

ΘΥΓΑΤΗΡ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΥ

ΚΑΙ ΣΜΑΡΑΓΔΑΣ ΤΟ ΓΕΝΟΣ ΜΟΥΡΟΥΖΗ

Ἐγεννήθη ἐν Κωνσταν/πόλει τῇ 17 ἰανουαρίου 1812

Ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ τῇ 15 μαρτίου 1884.

Ε'.

(*Σχέδιον ἐπιγράμματος ἑτέρου μὴ χαραχθέντος ἐπὶ τοῦ τάφου*).

Εὐσεβέως ζήσαντες ἔδαν γέρας ἠδὲ φέροντες

Εὐμαθίης τ' ἀρετῆς, δώματ' ἐς εὐθανάτων,

Παιήων Στέφανος Φωτὸ Λουκίη τ' ἄκοιτις,

Ἑπταφυῶν ὄζων εὐθύφρονες τοκέες.

Τοῖς νῦν Πεντελικῆς ἀπ' ἄκρης τμηθέντ' ἐπέθεντο

Τόνδε λίθον τύμβῳ, δάκρυ χέοντα τέκνα.

Ἦν δὲ χοὴν ἐθέλης μακάροις τερπνὴν ἐπιλείδειν,

Οἴχομένων μιμοῦ δείγματα ἐσθλοσύνης.

Κ. Σ. Κ.

ΛΟΓΟΣ ΕΠΙΜΝΗΜΟΣΥΝΟΣ

Ἐκφωνηθεὶς τῇ 18 μαρτίου 1890 ἐν τῷ ἐν
Νεοχωρίῳ ἱερῷ ναῷ τῆς Παναγίας ὑπὸ τοῦ
ἀρχιμανδριτοῦ Κωνσταντίνου Ἀλεξανδρί-
δου, ἀρχιεραγματέως τῆς Ἱ. Συνόδου,
ἐπὶ τῇ ἀνακομιδῇ τῶν λειψάνων

ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΚΑΡΑΘΕΟΔΩΡΗ
τοῦ ἱατροῦ.

« Ἀποθανῶν δίκαιος ἔλιπε μετὰ μελόν. »
(Παροιμ. 11. 4.)

Ἐάν, σεβασμιώτατε Ἱεράρχα καὶ λοιπὸν φιλόχριστον ἀκροατήριον, ἐάν θελήσῃ τις νὰ ἀναμετρήσῃ τὸ μέγεθος τῶν χαρακτηρῶν τῶν ἐπιλέκτων ὀρθοδόξων χριστιανῶν, τῶν ὁπωσδήποτε ἐπιδρασάντων ἐπὶ τῆς ἠθικῆς μορφώσεως τοῦ Γένους ἡμῶν, ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἀχανοῦς ταύτης αὐτοκρατορίας, καὶ μάλιστα κατὰ τὰς τρεῖς τελευταίας ταύτας εἰκάδας ἐτῶν, ὀφείλει νὰ μὴ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν του εἰς μόνην τὴν ἐν τῇ πολιτείᾳ θέσιν τῶν διαπρεψάντων αὐτῶν προσώπων καὶ νὰ μὴ λαμβάνῃ ὡς γνώμονα τῶν κρίσεών του τὸν ὄγκον τῶν ἀξιωματῶν καὶ τίτλων, δι' ὧν τυχὸν τινὲς ἐξ αὐτῶν περιεβλήθησαν. Πιθανὸν ἐν ἄλλαις χώραις, ὅπου ἄλλαι βιωτικαὶ συνθήκαι διέπουν τὴν κοινωνικὴν ἀνάπτυξιν, πιθανὸν, λέγω, ἐκεῖ ἢ ἐπιρροὴ ἐκάστου πολίτου νὰ

ἔχη ὡς μέτρον ἀλάθητον τῆς δυνάμεως αὐτῆς πολιτικὸν ἢ στρατιωτικὸν ἀνώτερον ὑπόβλημα, ἐξ οὗ ὡσπερ ἐκ περιθλέπτου ἐπισκοπῆς δύνανται τις νὰ ἀκτινοβολῇ καὶ νὰ ὑποδεικνύῃ εἰς τοὺς μικροψύχους καὶ διστάζοντας τῶν πολλῶν τὴν ἀληθῆ ὁδὸν τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς κατὰ Χριστὸν προόδου. Ὁμολογουμένως ὅμως οἱ ὄροι τοῦ προκειμένου προβλήματος ἀλλοιοῦνται οὐσιωδῶς ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς Ἀνατολῇ, ὥστε ἀναδιφώντας τὰς δέλτους τῆς συγχρόνου ἐθνικῆς ἡμῶν ἱστορίας θὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι ἀγὼν πολὺ δυσχερέστερος καὶ κοπιωδέστερος τῶν ἐν τῇ Ἑσπερίᾳ ἀγώνων ἀνέμενε τοὺς παρ' ἡμῖν ἀριστεύσαντας τῶν ἀποικομένων, τοὺς ἀναλαβόντας τὸ βαρὺ φορτίον τῆς ἀναπλάσεως τοῦ κοινωνικοῦ ἡμῶν χαρακτῆρος διὰ τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν παραδείγματος. Τοὺς οὕτω δὲ ἐνεργοῦντας δύνανται τις νὰ θεωρήσῃ ὡς ἀρίστους κολυμβητὰς διασχίζοντας τὰ ἐξηγριωμένα κύματα, μὲ κίνδυνον τῆς ἰδίας ὑπάρξεως, καὶ διασώζοντας τὸν ὑπὸ τῶν ρευμάτων παρασυρθέντα ἀδέξιον διαβάτην ἀνευ τῆς βοηθείας σωστικῶν συσκευῶν.

Ταῦτα λέγω, διότι οἱ διακριθέντες μεταξὺ τῶν προγενεστέρων ἐν τῷ κύκλῳ τῆς κοινωνικῆς ἀναπλάσεως, οἱ, κατὰ τὸν ποιητὴν, πρόμοι τοῦ στρατοῦ τῶν τιμίων πολιτῶν, δὲν εἶχον ὑπὲρ αὐτῶν, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, οὔτε ὑπεροχὴν καταπλήττουσαν κυβερνητικῆς θέσεως, οὔτε πλοῦτον μέγιστον κτηματικῆς ἢ βιομηχανικῆς περιουσίας. Ἄπαντα ταῦτα, ἅτινα σήμερον δύνανται πῶς νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ἐφικτὰ, ἦσαν ἐναγχος ἔτι ἀπρόσιτα καὶ τοῖς τὰ πρῶτα φέρουσι τῶν ἡμετέρων. Τὸ λοιπὸν, ἡ μόνη βοήθεια, ἡ μόνη ἀντίληψις τῶν εὐφημον μνήμην τοῖς μεταγενεστέροις ἐγκαταλειψάντων, ἀνευρίσκειται ἐν τῇ δυνάμει τοῦ φρονήματος, ἐν τῇ πανθομολογουμένῃ παιδείᾳ, ἐν τῇ πασιγνώστῳ εὐθύτητι τῆς διαγωγῆς, ἐν τῷ καθημερινῷ ὑποδείγματι παντοίας ἀγαθότητος καὶ παντὸς χριστιανικοῦ κόσμου, δη-

λαδῆ ἐν τῷ ἐσμῷ τῶν ἀστικῶν ἐκείνων ἀρετῶν, ὧν ἡ ἡρεμος ἐκτέλεσις ἀποβαίνει πολλακίς ἀνταξία καὶ τῶν ἡρωϊκωτέρων κατορθωμάτων!

Τοιαῦτα ἔχοντες θέμεθλα τῶν πράξεων αὐτῶν καὶ ἐπιστέφοντες πᾶν διάβημά των διὰ τῆς ἀκραδάντου πρὸς τὸν Σωτῆρα Θεὸν πίστεως οἱ αἰόδιμοι ἐκείνοι ἱερεῖς, ἄρχοντες, διδάσκαλοι, ἔμποροι, δι' ἐμμονῆς καὶ ὑπομονῆς ἀδαμάστου καθωδήγησαν τὴν ὀλκάδα τοῦ Γένους ἡμῶν εἰς σχετικῶς εὐλίμενον ὄρμον. Τῇ ἀληθείᾳ δύνανται τις νὰ παρομοιάσῃ τὴν δρᾶσιν τῶν διαλαμψάντων ἐν τῷ ζόφῳ τοῦ παρελθόντος ἡμῶν κοινοῦ βίου μὲ τὸ φῶς ταπεινῆς τινοῦ καλύβης ἐν βαθυτρίῳ δάσει κειμένης, πρὸς τὸ ὅποιον ἀτενίζοντες εὐέλπιδες ἐν ὥρᾳ νυκτὸς οἱ κεκοπιακότες καὶ ἀποπεπλανημένοι τῶν ὁδοιπόρων σπεύδουσι, βέβαιοι ὅτι ἐκεῖ θὰ εὕρωσι καὶ περιθάλψιν πατρικὴν καὶ στέγην φιλόξενον καὶ λόγους παρηγόρους καὶ στηρικτικούς καὶ τὸ βέλτιστον ὁδηγίας ἀσφαλεῖς πρὸς ἀνίχνευσιν τῆς περαιτέρω ὁδοῦ.

Ταῦτα ἔχοντες ὑπ' ὄψει, τοιαῦτα ἀναμιμνησκόμενοι, δυνάμεθα δικαιότερον νὰ ἀποφανθῶμεν περὶ τῆς ἐμπρεπούσης θέσεως ἐν τῇ χορείᾳ τῶν διαπρεπῶν ὁμογενῶν εἰς τὸ σεμνὸν ζεῦγος Στεφάνου καὶ Λουκίας τῶν Καραθεοδωρῆ, οὔτινος μετ' ὀλίγον τὰ λείψανα μίᾳ μόνῃ πλάξ θὰ σκεπάσῃ ὡς καὶ ἐν τῷ βίῳ εἰς καὶ μόνος πέπλος σωφροσύνης καὶ ἀρετῆς ἀμφεκάλυπτεν αὐτό.

Ὅντως, οὐδεὶς ἀκριβῆς γνώστης τῶν καθ' ἡμᾶς δύνανται νὰ ἀρνηθῇ ὅτι μετὰ τὴν τελευταίαν διασπορὰν ἐκείνην τῶν μεγαλωνύμων οἰκογενειῶν τῆς βασιλευούσης, πρῶτος σχεδὸν ἀναφαίνεται ὁ οἶκος τῆς εὐσεβοῦς ταύτης δυάδος ὡς κέντρον ἐνεργὸν ἠθικῆς καὶ χριστιανικῆς ἀνορθώσεως.

Ἐκεῖ ἐν ἀπλότητι καὶ ἀφελείᾳ ἡ θαλπωρὴ τῆς ἑλληνικῆς μαθήσεως ὑποβαστάζει πᾶσαν τάσιν πρὸς τὸ εὐγενές,

πρὸς τὸ κόσμιον. Ἐκεῖ οὐδὲν ἐκ τῶν πατρῶων ἐγκαταλιμπάνεται ἀλογίστως, καὶ οὐδὲν ἐκ τῶν ὀθνείων παραλαμβάνεται ἀπερισκέπτως· καὶ ἐν τῷ μέσῳ κύκλου εὐρυτάτου φίλων καὶ συγγενῶν ἀκούεται ἡ γεραρὰ φωνὴ Οἰκονόμου τοῦ ἐξ Οἰκονόμων καὶ ἀντηχεῖ ἡ μελωδικὴ λαλιά τῆς καλλικελάδου ἀηδόνης τοῦ Βυζαντίου, τοῦ διαδόχου τοῦ Χριστοπούλου, τοῦ πολυκλαύστου διδασκάλου τοῦ γένους Ἡλία Τανταλίδου.

Ἄλλοι ἀνατρέχοντες εἰς τὸ πλησιέστατον παρελθὸν ἀνέγραψαν ἤδη εὐφραδῶς τὴν λαμπρότητα τοῦ γένους τῶν μεταστάντων, τὰ ἀξιώματα δι' ὧν περιεβλήθη παρ' ἰσχυρῶν Ἀνάκτων ὁ ἀοίδιμος Στέφανος, τὴν κατ' ἐπίγνωσιν εὐσέβειαν τοῦ ἀνδρός, τὴν ἐπίκτητον αὐτοῦ πολυμάθειαν καὶ εὐμάθειαν, καὶ τὴν βαθυτάτην γνῶσιν τῆς ἐπιστήμης, ἣν ἐξήσκει.— Ἄλλοι ἐξέθηκάν λεπτομερῶς τοὺς κόπους, οὓς ὑπέστη ὁ σοφὸς ἰατρός, καθ' ἣν ἐποχὴν τὰ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἡμῶν διοικήσεως διερρυθμίζοντο ἐπὶ τὸ τακτικώτερον, πρῶτην ἤδη φορὰν μετὰ τὴν ἄλωσιν.— Ἄλλοι πάλιν ἐπήνεσαν ἐπαξίως τὰς διακοσμοῦσας τὴν σύζυγον τοῦ μακαρίτου ἀρετὰς, τὸ φιλάνθρωπον, τὸ γενναῖον, τὸ χάριεν, τὸ προσηνές, μεμιγμένα μετὰ ζεούσης χριστιανικῆς πίστεως.— Ἡμεῖς ὁμῶς ἀναγνωρίζοντες ὅτι ἡ ἀνέλιξις τῶν θεμάτων τούτων ἀπαιτεῖ καὶ χρόνον μακρὸν, καὶ δεινότητα οὐ τὴν τυχοῦσαν, ἀρκούμεθα τό γε νῦν διὰ βραχέων νὰ ὑπομνήσωμεν ὑμῖν, ὅτι ἡ ἐθνωφελὴς ἐπενέργεια τῆς μεταστάσεως δυάδος ἐπὶ τῆς καθ' ἡμᾶς κοινωνίας ὑπῆρξεν ἐπαισθητὴ καὶ ἀξία τῆς ἰδιαιτέρας μελέτης τῶν εὐφρονούντων.

Ἀληθῶς, ὅσον καὶ ἂν ἀναδιφήσω τὰς παλαιοτέρας σελίδας τοῦ συγχρόνου βίου τοῦ Γένους ἡμῶν, δὲν δύναμαι νὰ εὕρω οὐδεμίαν πράξιν ὠφέλιμον καὶ σωτήριον δι' αὐτό, εἰς τὴν ὁποίαν δὲν συνέδραμε παντὶ σθένει καὶ πάσῃ

ψυχῇ ἐν ἐκ τῶν δύο μελῶν τῆς μακαρίτιδος ξυνωρίδος.

Καὶ τῶντι, ποίους τοῦ ἀοιδίου Στεφάνου ἐνθερμοτέρους καὶ εὐγλωττοτέρους προασπιστὰς εὔρε, κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους, ἡ Μεγάλη τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίᾳ καὶ ἐν τῇ κοινωνίᾳ καὶ παρὰ τοῖς ἰσχύουσι τῶν κρατούντων;

Ποίους τοῦ εὐσεβοῦς ἱατροῦ τιμιωτέρους προμάχους τῶν ἐθνικῶν ἡμῶν συμφερόντων ἐν τῷ κύκλῳ τῆς νομοταγοῦς ἀναστροφῆς δυνάμεθα νὰ ἀριθμήσωμεν κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην;

Ποίους τῆς μακαρίτιδος Λουκίας θαρραλεωτέρους ἀντιλήπτορας πάσης φιλάνθρωπου καὶ φιλορθοδόξου πρωτοβουλίας δυνάμεθα νὰ ἐπαινέσωμεν;

Ποῦ τέλος, παρὰ ἐν τῷ οἴκῳ τῶν φιλοχρίστων συμβίων, οἱ ἀλγοῦντες ἐπὶ ἀντιστρόφῳ τινὶ φορᾷ πραγμάτων ἐπετύγγανον εὐμενεστέρας καὶ συμπαθεστέρας καρδίας;

Ἄρμονία ψυχικῶν αἰσθημάτων, ἄρμονία φιλογενῶν πεποιθήσεων, πλήρης συναίσθησις τῶν καλῶς ἐννοουμένων θρησκευτικῶν ὑποχρεώσεων, ἰδοὺ ποῖον θέαμα παρίστα ἔμπροσθεν ἡμῶν ἡ εὐάρμοστος δυὰς τῶν Καραθεοδωρῆ, ἣτις καὶ μετὰ θάνατον, πρὸς ἐμφανεστέραν ἀπόδειξιν τῆς ἐν τῷ ματαίῳ τούτῳ κόσμῳ ὑπαρξάσης ἐν τῇ διανοίᾳ τῶν μεταστάντων ὁμονοίας, ὑπνώσει ἐν τῷ αὐτῷ μνημείῳ, κατὰ ρητὴν καὶ γραπτὴν ἐντολὴν τῆς μακαρίτιδος Λουκίας.

Εὐχερῶς ἐξάγομεν ἐκ τῶν ἄνω ρηθέντων, ὡς φυσικὸν καὶ ἀναμφίλεκτον πόρισμα, ὅτι οἱ ἀοίδιοι Στέφανος καὶ Λουκία συγκαταλεκτέοι εἰσὶ μετὰ τῶν καὶ λόγοις καὶ ἔργοις ἐπιδρασάντων διὰ τοῦ ἀξιοζήλου αὐτῶν παραδείγματος πρὸς ἀνάπλασιν τῶν ἡμετέρων κοινωνικῶν ἠθῶν ἐπὶ τὸ βέλτιον.— Δι' αὐτῶν πιστούμεθα καὶ πάλιν ὅτι ἐπὶ τῆς ἐθνικῆς προόδου ἐπενεργεῖ οὐχὶ μόνον ὁ πλοῦτος τῶν χρημάτων, ἀλλὰ καὶ ὁ πλοῦτος τῶν γνώσεων, ὁ πλοῦ-

τος τῆς χριστιανικῆς ἀγωγῆς, καὶ ὁ πλοῦτος τῶν ἀδύλων καὶ ἀγνῶν ἰδεῶν.

Βεβαίως τὰ εὐσεβῆ ὑποδείγματα, ἅτινα παρέθεσαν ἐμπράκτως τοῖς περὶ αὐτοὺς οἱ θανόντες σύζυγοι καὶ οἱ τὰς αὐτὰς ἐκάστοτε πρεσβεύσαντες ἀρχὰς δὲν ἐπέφερον, οὔτε δυνατὸν ἦν νὰ ἐπιφέρωσιν ἀμέσως ἄφθονον συγκομιδὴν.

Ἄλλὰ μήπως καὶ ὁ σπείρων τὸν σπόρον ἐν τῇ εὐαγγελικῇ παραβολῇ εἶδεν αὐτὸν ὅλον πίπτοντα ἐπὶ γῆν ἀγαθὴν;

Τὰ αὐτὰ κατ' ἀναλογίαν πιάσχουσι καὶ οἱ ἀναλαμβάνοντες τὸ βαρὺ καθήκον, τὸ ἀργαλέον ὑπόυργημα, τῆς διὰ τοῦ ἰδίου παραδείγματος ἀναμορφώσεως τοῦ τέως ἀκανονίστου ἡμῶν βίου. Τὸ πλεῖστον τῶν μόχθων αὐτῶν μεταιοῦται διὰ τὸ φύσει καὶ θέσει δυσχερὲς τῶν παρ' ἡμῖν βιωτικῶν συνθηκῶν. Τολμῶ δ' εἰπεῖν ὅτι οἱ ἐπιπολιχότερον θεωροῦντες τὰ πάντα ἴσως μείζονα ἀποδίδουσι προσοχὴν εἰς τοὺς ὑπέικοντας ταῖς καιρικαῖς κακίαις καὶ ἀσπαζομένους τὴν εὐχερεστάτην ἀδιαφορίαν παρὰ εἰς τοὺς ἐπιπόνως ἀγωνιζομένους πρὸς διάδοσιν ἠθικῶν ἀληθειῶν.

Αἱ σκέψεις αὗται εἰσὶν ἴσως ἀπογοητευτικαὶ διὰ τοὺς μὴ κεκτημένους ἐδραῖον τὸ φρόνημα καὶ στερρὰν τὴν ἀπόφασιν· ἀλλ' οἱ λογάδες ἐκείνοι, ὧν τὴν εἰκόνα ἐκ τῶν ἐνόητων ἐχαράξαμεν ἀρχόμενοι τοῦ λόγου, οἱ λογάδες, ἐν οἷς κατετάξαμεν τὸν μακαρίτην Στέφανον, γινώσκουσι ἐκ προοιμίων ὅτι ἐν ἀπάσαις ταῖς ἀναπλαττομέναις κοινωνίαις οἱ σωφρονοῦντες, οἱ μετριοπαθεῖς, οἱ μὴ δεικνύοντες ἀξιόμμεπτον εὐκαμψίαν συνειδήσεως, οἱ συνδυάζοντες τὸν ὀφειλόμενον σεβασμὸν πρὸς τοὺς ἀρχοντας καὶ τοὺς νόμους τοῦ κόσμου τούτου, μὲ τὸν ἐπιβαλλόμενον παντὶ χριστιανῷ φόβον Κυρίου, ἐκείνοι μάλιστα κινδυνεύουσι νὰ κατακριθῶσιν ὑπὸ τῶν εὐφραντῶν καὶ πονηρῶν διανοιῶν, ὡς νήφοντες ἐν μέσῳ μεθυόντων· ἀλλ' ἐπὶ τέλους διὰ τῆς ἐπιμο-

νῆς αὐτῶν ζῶντες μὲν ἐπισπῶνται τὸν σεβασμὸν τῶν πολλῶν, πεσόντες δὲ τὸ κοινὸν πέσιμον ἐγκαταλείπουσι μνήμην ἀγῆρω τῆς ἑαυτῶν ἀγαθότητος· «ἀποθανῶν δίκαιος ἔλιπε μετὰμελον».

Ποῦ δὲ οἱ ἀπαλειφόμενοι εἰς τὴν δεινὴν αὐτὴν ἠθικὴν πάλην ἀρύονται τὸ ἀναγκαῖον σθένος πρὸς ἀνύψωσιν τῆς ψυχῆς αὐτῶν; Σαλεύουσι τὸ δὴ λεγόμενον ἐπὶ δύο στερεῶν ἀγκυρῶν, ὧν ἡ μία εἶναι ἡ χριστιανικὴ πίστις, ἡ δὲ ἑτέρα ἡ καλῶς ἐννοουμένη παιδείσις, ἧς βᾶσις καὶ ὑπογραμμὸς ἐστὶ παρ' ἡμῖν ἡ ἑλληνικὴ μάθησις.—Αὐτὰ τὰ δύο στηρίγματα ὑπῆρξαν ἀκριβῶς τὰ ὑποβαστάσαντα ἐν πλείσταις ἀντιξοῖς περιστάσεσι τὸν σοφὸν Στέφανον καὶ τὴν ὁμόφρονα σύζυγον αὐτοῦ Λουκίαν.

Τὸ διαπρεπὲς αὐτὸ ζεῦγος, παρηγορούμενον διὰ τῆς πρὸς τὸν Ὑψιστον ἀφοσιώσεως ἐν πάσῃ ἐναντίᾳ περιπτώσει, ἀνεβίβαζε τὴν διάνοιαν αὐτοῦ εἰς σφαίρας ὑψηλοτέρας, ἐν αἷς βασιλεύει οὐχὶ ὁ θόρυβος καὶ ἡ τύρβη τῶν ποταπῶν ἀντεγκλήσεων καὶ τῆς ἐπαράτου κακολογίας, ἀλλὰ τὸ ἡρεμονμεγαλεῖον τῶν φαινοτέρων πνευμάτων τῆς ἀνθρωπότητος.

Ἐν τῷ προσώπῳ μάλιστα τοῦ μακαρίτου Στεφάνου βλέπει τις τὴν ἐπιστήμην συμπληροῦσαν τὸ φιλόθησκον τοῦ ἀνδρὸς καὶ ἐστεμμένην διὰ τῆς βαθυτάτης γνώσεως τῆς πατρῶας φωνῆς.

Διὰ τοῦτο τὰ τε ἦθη καὶ ἔθιμα τῆς Ἑσπερίας, ἅτινα καλῶς ἐγίνωσκον ἐκ μακρᾶς πείρας ὁ τε αἰοίδιμος ἰατρὸς καὶ ἡ πολὺκλαυστος Λουκία, δὲν ἀνέτρεψαν τὰς ἐθνικὰς αὐτῶν πεποιθήσεις, δὲν ἐνεστάλαξαν ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν περιφρόνησιν ἀλόγιστον πρὸς τὰ ἡμέτερα καὶ θαυμασμὸν κοῦφον πρὸς τὰ ξένα. Ἐξ ἐναντίας, διὰ τῆς ἀντιπαραβολῆς ἐπέισθησαν ὅτι σὺν τῷ χρόνῳ ἢ κατὰ τὰς ἐθνικὰς καὶ θρησκευτικὰς ἡμῶν παραδόσεις ἀγωγή ἀποβαίνει ἀνωτέρα τῆς ὀθνείου.

Πῶς λοιπὸν νὰ μὴ μακαρίσωμεν τοὺς μεταστάντας Στέφανον καὶ Λουκίαν Καραθεοδωρῆ; Πῶς νὰ μὴ ὑποδείξωμεν ἀμφοτέρους ὡς παράδειγμα ἐπίζηλον εἰς τοὺς ἐπαιρομένους ἐπὶ ἀλόγῳ πιθηκισμῶ τρόπων ἀλλοτρίων καὶ καταστρεπτικῶν πάσης ἐθνικῆς ὑπάρξεως καὶ χριστιανικῆς διαβιώσεως;

Σπεύσατε τοίνυν ἅπαντες, ἀδελφοί, ἐνοῦντες ἅπαξ ἔτι τὰς δεήσεις ὑμῶν μετὰ τῶν λυσιπόνων εὐχῶν τῆς μητρὸς ἡμῶν ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, νὰ ἐξαιτήσηθε παρὰ τοῦ Πανοικτίρμονος Θεοῦ ὅπως, τὰς μὲν ψυχὰς τῶν κεκοιμημένων Στεφάνου καὶ Λουκίας τάξῃ ἐν μοναῖς δικαίων, ἐν χώρῃ ζώντων, ὅπου ἐπισκοπεῖ τὸ αἰδῖον φῶς τοῦ προσώπου τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ, ἡμᾶς δὲ ἐμψυχώσῃ καὶ ἐνδυναμώσῃ ὥστε κατὰ τὸ μέτρον τῆς ἐπιβραβευθείσης ἐκάστῳ ἰσχύος καὶ φρονήσεως ν' ἀναφανῶμεν μιμηταὶ τῶν ἀρετῶν τῶν ἀποικομένων, καὶ οὐχὶ ἐπιλήσμονες τῶν ὑπὲρ τοῦ Γένους καὶ τῆς ἀμώμου ἡμῶν θρησκείας ἀγώνων καὶ κόπων τῆς γεραρᾶς καὶ μακαρίτιδος ξυνωρίδος τῶν Καραθεοδωρῆ. Γένοιτο!



SISMAGOLIO
MERCATO